

**LIETUVOS BANKO
FINANSŲ RINKOS PRIEŽIŪROS TARNYBOS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL X. X. IR ADB „COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP“ GINČO NAGRINĖJIMO

2021-08-12 Nr. 429-293

Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2021 m. vasario 18 d. įvyko eismo įvykis, per kurį susidūrė Y. Y. valdytas pareiškėjo automobilis VW GOLF (valst. Nr. *(duomenys neskelbtini)*) ir kito asmens vairuojamas automobilis BMW (valst. Nr. *(duomenys neskelbtini)*). Atsakomybę už eismo įvykio metu padarytą žalą eismo įvykio deklaracijoje prisiėmė automobilio BMW vairuotojas, todėl pareiškėjas kreipėsi į šio automobilio valdytojų civilinę atsakomybę transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartimi apdraudusį draudiką dėl patirtą žalą atlyginančios draudimo išmokos mokėjimo. Pareiškėjo pranešimo pagrindu draudikas pradėjo žalos administravimą.

2021 m. vasario 26 d. draudikas kompiuterine programa „Audatex“ parengė automobilio žalos sąmatą, kurioje nustatė, kad per eismo įvykį padarytų apgadinimų remontui reikalinga 891,11 Eur suma (be PVM), ir apie nustatytą žalos dydį informavo pareiškėją.

Pareiškėjas su draudiko skaičiavimais nesutiko ir kreipėsi į turto vertinimo paslaugas teikiančią UAB „Asistavita“ su prašymu įvertinti patirtų nuostolių dydį, t. y. apskaičiuoti automobilio remonto išlaidas. 2021 m. balandžio 15 d. minėta bendrovė parengė Kilnojamojo turto vertinimo ataskaitą Nr. KK210082 (toliau – Vertinimo ataskaita), joje nurodė, kad automobilio atkuriamoji vertė (remonto išlaidos) be PVM sudaro 1 510 Eur.

2021 m. kovo 16 d. pareiškėjas pateikė draudikui Vertinimo ataskaitą ir prašė išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią Vertinimo ataskaitoje nurodytas automobilio remonto išlaidas.

Gavęs Vertinimo ataskaitą, draudikas kreipėsi į tris automobilių remonto bendroves, kad šios apskaičiuotų automobilio remonto kainą: UAB „DEPARTUS“ 2021 m. kovo 26 d. žalos sąmatoje nurodė, kad automobilių galėtų suremontuoti už 890,01 Eur be PVM, V. Kvedaro įmonė „PROTEROS SERVISAS“ 2021 m. kovo 29 d. remonto sąmatoje nurodyta 821,83 Eur be PVM remonto kaina, o Vlado Navicko įmonė 2021 m. kovo 29 d. remonto sąmatoje nurodė 1 132,83 Eur be PVM remonto kainą.

2021 m. balandžio 9 d. draudikas el. paštu informavo pareiškėją, kad, pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 15 punktą, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas sugadintam turtui atkurti ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertei iki eismo įvykio. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos (be PVM), reikalingos turto remontui ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertės atkūrimui iki buvusios prieš eismo įvykį. Būtinas remonto išlaidas sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių vertė (nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo), dažymo medžiagų vertė ir papildomos išlaidos. Būtinos išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais. Be to, draudikas teigė, kad Taisyklių 13 punkte nustatyta, kad nukentėjusio trečiojo asmens turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis atsakingo draudiko įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ar išvadomis, įmonės, kurioje remontuojamas sugadintas turtas,

pateiktais šio turto remonto išlaidų skaičiavimais ir (ar) atsižvelgdamas į įmonės, kuri turi teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktus remonto išlaidų skaičiavimus ar remonto išlaidas patvirtinančius dokumentus, taip pat į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus žalos dydį įrodančius dokumentus.

Draudikas el. pranešime nurodė pareiškėjui neturįs pareigos besąlygiškai vadovautis nepriklausomų turto vertintojų išvadamis, be to, nurodė, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.251 straipsnyje įtvirtintas visiško nuostolių atlyginimo principas reiškia, kad žalą būtina įvertinti tiksliai, kad nukentėjusiam asmeniui būtų atlyginta tiek, kiek jis iš tikrųjų prarado. Kitu atveju, jeigu nukentėjusiajam atlyginama draudimo išmoka viršija patirtus praradimus, tai jis gali nepagrįstai praturtėti. Draudikas paaiškino nustatęs, kad Vertinimo ataskaitoje nurodyti automobilio remonto įkainiai neatitinka realių rinkos kainų, todėl jis kreipėsi į tris remonto bendroves su prašymu apskaičiuoti automobilio remonto išlaidas. Trijų remonto bendrovių skaičiavimais, remontas be PVM kainuotų 890,01 Eur, 821,83 Eur arba 1 132,83 Eur, todėl draudikas, atsižvelgdamas į tai, kad pareiškėjas nepateikė faktinį remontą už konkrečią kainą pagrindžiančių dokumentų, draudimo išmoką apskaičiavo pagal minėtų trijų kainų vidurkį ir išmokėjo 948,22 Eur draudimo išmoką.

Pareiškėjas nesutiko su išmokėtos draudimo išmokos dydžiu, todėl kreipėsi į Lietuvos banką dėl ginčo su draudiku nagrinėjimo. Pareiškėjas kreipėsi nurodė, kad žalos administravimo metu automobilis buvo apžiūrėtas draudiko nurodytame automobilių servise, jis pateikė draudikui visus žalos administravimui reikalingus dokumentus. Draudimo bendrovė apskaičiavo pareiškėjo patirtą žalą, tačiau skaičiavimai pasirodė keisti, nes į juos buvo įtrauktos naudotos dalys. Vertinimo ataskaitoje nurodyta automobilio remonto kaina jau atitiko tikrovę, tačiau draudikas atsisakė ja vadovautis. Pareiškėjas prašė, kad draudikas išmokėtų papildomą 561,78 Eur draudimo išmoką, atlyginančią skirtumą tarp Vertinimo ataskaitoje nurodytų 1 510 Eur remonto sąnaudų ir išmokėtos 948,22 Eur draudimo išmokos.

Nustatęs, kad pareiškėjas į Lietuvos banką kreipėsi prieš tai nepateikęs draudikui rašytinės pretenzijos dėl draudiko priimto sprendimo, kaip to reikalauja ginčų nagrinėjimą Lietuvos banke reglamentuojantys teisės aktai, Lietuvos bankas 2021 m. gegužės 3 d. sprendimu atsisakė nagrinėti šalių ginčą, savo iniciatyva persiuntė pareiškėjo pretenziją draudikui ir paprašė pateikti pareiškėjui motyvuotą rašytinį atsakymą.

2021 m. gegužės 21 d. atsakyme draudikas nurodė sprendimo nekeisiant ir papildomai paaiškino manąs, kad objektyviausias žalos dydžio įvertinimas yra galimas tik tuomet, kai nukentėjęs trečiasis asmuo yra suinteresuotas remontuoti automobilį, o ne gauti draudimo išmoką pinigais: tokiu atveju nukentėjusiam trečiajam asmeniui draudimo išmoka mokama pagal su remonto paslaugas teikiančia įmone suderintą remonto darbų sąmatą, pateikus faktinį remonto darbų atlikimą patvirtinančią PVM sąskaitą faktūrą. Draudikas taip pat nurodė pareiškėjui, kad šiam pateikus dokumentus, įrodančius, jog už automobilio remontą buvo sumokėta draudimo išmoką viršijanti suma, draudikas priimtą sprendimą gali peržiūrėti, be to, paaiškino, kad automobilis gali būti remontuojamas draudiko partnerių arba paties pareiškėjo pasirinktoje įmonėje, prieš tai su draudiku suderinus remonto sąmatą.

Draudiko galutinis sprendimas pareiškėjo netenkino, todėl tą pačią dieną jis kreipėsi į Lietuvos banką su prašymu išnagrinėti tarp šalių kilusį ginčą, vadovaujantis Lietuvos bankui teiktame pirminiame kreipimesi (kuris buvo persiustas draudikui) nurodytais motyvais. Pareiškėjo kreipimosi pagrindu Lietuvos bankas pradėjo ginčo nagrinėjimą.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas į pareiškėjo kreipimąsi, jame draudikas iš esmės pakartojo pareiškėjui teiktame pranešime apie priimtą sprendimą bei atsakyme į pareiškėjo pretenziją išdėstytą poziciją. Draudikas sutiko, kad jei faktinis remontas kainuotų daugiau, suderinus tokio remonto sąmatą, būtų išmokėta papildoma draudimo išmoka, tačiau paaiškino, kad faktiniai trijų bendrovių remonto pasiūlymai pakankamai stipriai skiriasi nuo pareiškėjo pasitelkto vertintojo standartizuotų skaičiavimų ir žalos administravimo metu surinkti duomenys nesuponuoja pagrindo teigti, kad pareiškėjui buvo padaryta didesnė žala negu buvo išmokėta draudimo išmoka. Draudikas pareiškėjo reikalavimą prašė laikyti nepagrįstu.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu

priimamas sprendimas.

Įvertinus ginčo šalių paaiškinimus ir juos pagrindžiančius duomenis nustatyta, kad šalių ginčas kilo dėl draudimo išmokos, atlyginančios 2021 m. vasario 18 d. eismo įvykio metu pareiškėjo turtui (automobiliui) padarytą žalą, dydžio. Draudikas išmokėjo 948,22 Eur draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal trijų remonto bendrovių nustatytų remonto kainų vidurkį, tačiau, pareiškėjo vertinimu, jam turėtų būti išmokėta iš viso 1 510 Eur draudimo išmoka, apskaičiuota pagal Vertinimo ataskaitoje nurodytas automobilio remontui reikalingas išlaidas.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas reguliuojamas Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCPDĮ) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų (Taisyklės ir kt.) nuostatomis. TPVCPDĮ 2 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad draudžiamasis eismo įvykis – eismo įvykis, kuriam įvykus pagal šį įstatymą turi būti išmokama draudimo išmoka, kuri 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžiama kaip draudiko ar Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro (toliau – Biuras) mokama nukentėjusiam trečiajam asmeniui pinigų suma arba kita sutarta išmokos mokėjimo forma, skirta žalai asmeniui, turtui ir (ar) neturtinei žalai atlyginti. Pagal TPVCPDĮ 2 straipsnio 5 dalį, eismo įvykio žala laikoma per eismo įvykį padaryta žala nukentėjusio trečiojo asmens turtui, nukentėjusiam trečiajam asmeniui ir (ar) neturtinė žala arba žala, kuri atsirado vėliau kaip eismo įvykio padarinys, o pagal 2 straipsnio 23 dalį, žala nukentėjusio asmens turtui – nukentėjusio trečiojo asmens turtui padaryta žala, kurios dydis nustatomas įstatymų nustatyta tvarka.

Tarp šalių nėra ginčo dėl to, ar 2020 m. vasario 18 d. įvykis yra draudžiamasis, taip pat nėra ginčo dėl to, ar automobilio remontas po eismo įvykio yra ekonomiškai tikslingas. Draudikas pripažino esantis atsakingas už eismo įvykio kaltininko pareiškėjui padarytą žalą ir, atlikęs įvykio aplinkybių tyrimą, priėmė sprendimą išmokėti pareiškėjui 948,22 Eur draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal trijų remonto bendrovių apskaičiuotų remonto kainų vidurkį, tačiau pareiškėjas savo ruožtu reikalauja, kad išmoka būtų apskaičiuota pagal Vertinimo ataskaitoje pateiktus skaičiavimus (1 510 Eur).

Įvertinus nustatytas ginčo aplinkybes, atkreiptinas dėmesys į tai, kad Taisyklių 6 punkte įtvirtinta, kad per eismo įvykį padarytos žalos dydis ir nukentėjusiems tretiesiems asmenims mokėtinos draudimo išmokos dydis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, TPVCPDĮ, kitų teisės aktų nuostatomis ir atsižvelgiant į eismo įvykio dalyvių kaltės laipsnį dėl eismo įvykio, draudimo įmonės, apdraudusios atsakingo už padarytą žalą asmens civilinę atsakomybę, ar Biuro įgaliotų asmenų (paskirtų ekspertų) ataskaitas ar išvadas dėl žalos, nukentėjusio trečiojo asmens, apdraustojo pateiktus dokumentus dėl žalos, eismo įvykio aplinkybių ir eismo įvykio dalyvių atsakomybės, kitų šiose Taisyklėse nurodytų asmenų pateiktus dokumentus, leidžiančius nustatyti eismo įvykio aplinkybes ir padarytos žalos dydį.

TPVCPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, o TPVCPDĮ 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biuras, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Šią nuostatą atkartoja ir Taisyklių 13 punktas. Pagal Taisyklių 15 punktą, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos turto remonto išlaidos (be PVM), būtinos sugadintam turtui ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertei atlygti iki eismo įvykio. Būtinas remonto išlaidas sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių vertė (nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo), dažymo medžiagų vertė ir papildomos išlaidos (transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos išlaidos). Būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais. TPVCPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad atsakingas draudikas moka per eismo įvykį nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos per eismo įvykį padarytos žalos dydžio draudimo išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo.

Kartu pažymėtina tai, kad draudimo išmokos mokėjimas transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo atveju yra susijęs su apdraustos transporto priemonės valdytojų civiline atsakomybe, todėl, apskaičiuodamas draudimo išmoką, draudikas turi laikytis Civilinio kodekso 6.251 straipsnyje įtvirtinto visiško nuostolių atlyginimo principo. Žalos atlyginimu turi būti siekiama grąžinti ją patyrusį asmenį į iki pažeidimo buvusią padėtį.

Teisingas žalos atlyginimas reiškia tai, kad sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo turi būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustatčius mažesnę už tikruosius nuostolius žalos dydį, būtų iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės, o kai nustatomas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. sausio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015*). Viena vertus, tai reiškia, kad draudimo išmokos turi užtekti dėl eismo įvykio atsiradusių automobilio ar kito turto apgadinimų remontui (pritaikius išskaitas dėl nusidėvėjimo ir kt.). Kita vertus, draudimo išmoka negali būti didesnė nei išlaidos, reikalingos nukentėjusio asmens turtui suremontuoti.

Vertinamų ginčo aplinkybių kontekste taip pat atkreiptinas dėmesys į kasacinio teismo išaiškinimą, kad, kai ginčas yra susijęs su atlygintinos žalos (nuostolių) dydžiu ir nėra susijęs nei su atsisakymu mokėti draudimo išmoką, nei su draudimo išmokos sumažinimo atvejais, nagrinėjant ginčą taikytina bendroji įrodinėjimo naštos taisyklė – šalys turi įrodyti tas aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. kovo 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-81-1075/2018*). Vadovaujantis nurodyta kasacinio teismo praktika, taip pat Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 24 punktu, kuriame nustatyta, kad vartojimo ginčai nagrinėjami laikantis rungimosi principo, darytina išvada, kad pareiškėjas turi pateikti duomenis, kurių pagrindu būtų galima teigti, kad jo patirtus nuostolius geriau atspindi Vertinimo ataskaita, o draudikas – priešingai – turi pagrįsti, kad skaičiavimai, kuriais jis vadovavosi išmokėdamas draudimo išmoką, yra objektyvūs, jais remiantis apskaičiuota draudimo išmoka yra pakankama pareiškėjo žalai atlyginti.

Atsižvelgiant į pirmiau minėtas per eismo įvykį patirtos žalos nustatymą reglamentuojančias teisės aktų nuostatas, pažymėtina, kad Vertinimo ataskaita, neginčijant joje nurodytų duomenų teisingumo, yra vienas iš, bet ne vienintelis, žalos dydį padedančių nustatyti įrodymų, todėl turėtų būti vertinama atsižvelgiant į visų turimų – taigi, tiek draudiko, tiek pareiškėjo pateiktų – įrodymų visumą. Nei TPVCAPDĮ, nei Taisyklės nenumato draudiko pareigos vadovautis išimtinai nepriklausomų turto vertintojų parengtomis vertinimo ataskaitomis. Konstatavus minėtą aplinkybę, kartu darytina išvada, kad turto vertintojo išvados buvimas savaime nesuteikia pagrindo ją laikyti turinčia aukštesnę nei kiti nuostolių dydį pagrindžiantys dokumentai įrodomąją vertę. Ji nepaneigia kitų nuostolių dydį pagrindžiančių įrodymų, nes, kaip minėta, yra tik viena iš įrodinėjimo priemonių, kuri vertinama kartu su kitais įrodymais pagal bendrąsias įrodymų vertinimo taisykles. Atsižvelgdamas į tai, Lietuvos bankas kompleksiskai vertina visus ginčo šalių pateiktus įrodymus, susijusius su draudžiamojo įvykio metu patirtą žalą atlyginančios draudimo išmokos dydžiu.

Pažymėtina, kad pareiškėjo reikalavimas išmokėti draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal Vertinimo ataskaitą, iš esmės grindžiamas tuo, kad Vertinimo ataskaitoje nurodyta automobilio remonto kaina yra didesnė nei nustatyta draudiko, taip pat remiantis tuo, kad remonto kainos buvo apskaičiuotos atsižvelgiant ne į naujų, o į naudotų dalių kainas.

Kaip nurodyta pirmiau, pagal Taisyklių 15 punktą, žalos dėl turto sugadinimo dydis nustatomas pagal būtinas remonto išlaidas (be PVM), reikalingas atkurti sugadintą turta, o būtinas remonto išlaidas sudaro remonto darbų ir jiems atlikti reikalingų medžiagų vertė, apskaičiuota pagal vidutinius įkainius. Papildomai pažymėtina, kad teisės aktų pagrindu būtent draudikui yra suteikti įgaliojimai atlikti eismo įvykio metu trečiajam asmeniui padarytos žalos vertinimą ir apskaičiuoti draudimo išmoką, atitinkančią būtinąsias turto remonto išlaidas. Žala ir ją atlyginantys nuostoliai turi būti apskaičiuoti teisingai, kad nukentėjusiam asmeniui būtų atlyginta visa jo patirta žala, tačiau nukentėjęs trečiasis asmuo neturi gauti didesnės draudimo išmokos, nei reikia turtui suremontuoti, antraip nukentėjęs trečiasis asmuo nepagrįstai praturtėtų draudiko sąskaita, o šis išmokėtų per didelę draudimo išmoką. Be to, šalys turi būti sąžiningos ir vadovautis ekonomiškumo principu. Tai, be kita ko, reiškia ir tai, kad, esant galimybei turto būklė iki eismo įvykio atkurti už mažesnę kainą, pavyzdžiui, remontuoti naudotomis dalimis, jeigu to pakanka automobiliui atkurti iki prieš eismo įvykį buvusios būklės, paprastai būtent taip ir turėtų būti elgiamasi. Tokį aiškinimą patvirtina ir minėtų Taisyklių 15 punkto nuostata, kurioje, be kita ko, nustatyta, kad jeigu sugadintos dalys gali būti remontuojamos, bet neprivalo būti keičiamos, remontas turi būti atliekamas būtent pirmuoju būdu. Be kita ko, pažymėtina, kad teisės aktai nenumato remonto tik naujomis ar naujomis originaliomis dalimis.

Lietuvos bankas, įvertinęs ginčo šalių pateiktus duomenis, kuriais šalys grindė savo reikalavimus ir atsikirtimus, susijusius su pareiškėjo patirtos žalos, atitinkamai ir draudimo

išmokos, dydžiu, nenustatė pagrindo išvadai, kad draudiko atlikti skaičiavimai neatitinka Taisyklių 15 punkto reikalavimų ir draudimo išmoka turėtų būti apskaičiuota pagal Vertinimo ataskaitoje nurodytas automobilio remonto išlaidas. Taip pat nenustatyta pagrindo teigti, kad būtent Vertinimo ataskaitoje pateikti skaičiavimai atitinka realius rinkoje vyraujančius vidutinius įkainius ir teisės aktuose bei teismų praktikoje įtvirtintą ekonomiškumo principą.

Atvirkščiai, Lietuvos banko nuomone, būtent draudiko pritaikytas automobilio remonto išlaidų skaičiavimo metodas labiau atitinka teismų praktikoje įtvirtintą teisingo žalos atlyginimo principą ir Civiliniame kodekse įtvirtintą reikalavimą prievolės ir sutartis vykdyti kuo ekonomiškesniu būdu, nes pateikti duomenys patvirtina, kad rinkoje faktinis automobilio remontas galimas už mažesnę kainą, nei nurodyta Vertinimo ataskaitoje. Byloje nėra duomenų, kuriais remiantis būtų galima teigti, kad draudiko pasirinktų trijų remonto bendrovių sąmatose yra trūkumų, numatyti ne visi reikalingi darbai, numatyti darbai neatitinka technologinių ar kitokių reikalavimų, taip pat nėra duomenų, patvirtinančių, kad kokios nors keičiamos detalės prieš eismo įvykį buvo visiškai naujos, todėl vadovautis išimtinai Vertinimo ataskaita, atsižvelgiant į joje nurodytas didesnes remonto darbų kainas, nėra pagrindo. Kitu atveju būtų pažeisti ekonomiškumo ir teisingo žalos atlyginimo principai.

Lietuvos banko vertinimu, draudikas, nuostolių ir mokėtinos draudimo išmokos dydį apskaičiuodamas pagal trijų autoservisų pateiktus pasiūlymus, vadovavosi TPVCAPDĮ ir Taisyklių reikalavimais ir pagrįstai nesivadovavo išimtinai pareiškėjo pateikta Vertinimo ataskaita. Bylos duomenų pagrindu darytina išvada, kad draudiko išmokėtos draudimo išmokos objektyviai užtenka automobiliui atkurti iki prieš eismo įvykį buvusios būklės. Todėl pareiškėjo reikalavimas išmokėti pagal Vertinimo ataskaitą apskaičiuotą draudimo išmoką yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Arūnas Raišutis